

RAEKÜLA SÕNUMID

MTÜ SELTS RAEKÜLA VÄLJAANNE

NR.2 NOVEMBER 2010

Hea lugeja, aitäh!

Raeküla Sõnumite toimetuse tänab kõiki, kes lehe esmanumbri läbi lugesid ja oma tähelepanekud toimetusele edastasid. Oli nende hulgas nii kiidusõnade lausujaid kui vigadele-apsakaile tähelepanu juhtijaid. Napilt pandi kirja küll ettepanekuid, millest leht võiks edaspidi kirjutada, ja veel vähem oma kirjatüki pakkujaid. Alguse asi, arvame. Sestap ei väsi toimetuse kordamast, et ootame jätkuvalt igasuguseid ettepanekuid: nii kirjatükke-fotosid ajaloost või tänapäevast kui ka arutlusi linnaosa tuleviku teemadel. Iga tähelepanekki - olgu nauditav või taunitav - on vesi meie veskile. Toimetuse miksis seekordse lehenumbri kokku suuresti oma äranägemist mööda, ometi pole me matnud lootust, et järgmisel korral tuleb meil teie kas suusõnaliste (telefonil 444 0054) või kirjalike (ajaleht@raekylavanakool.ee) ettepanekute arvastada. Jätkuvalt ootame lehte reklaamigi mitte üksnes Raeküla linnaosa teenuspakkujailt, vaid üle linna teistelki. Täna lehe esiküljele paigutasime loo ja pildid Raeküla tänavusest kaunimast kodust. Kiitus kõigile nägusate kodude loojatele! Suurt rõõmu peaks pakkuma uudis, et keskkonnamet kinnitas septembri lõpus Pärnu rannaniidu looduskaitseala hoolduskava. Ent niitjatest ja niidu pügajatest, neist imearmsatest mägiveistest, jääb väheks, kui me ise loodushoiust ja ilust ei hooli. Metsalune ja niidupealne ei ole prügi ladustamise koht! Kui kodus pole, kuspuuoksi või kändepõletada, siis võib need ju vedada jaanikuplatsile hunnikusse, kuid keelatud on peita paari oksariisme alla suuri musti kilekotte olmejäätmetega, poetada hunnikusse ehitusprahti, kive ja vanarauda. Mis on Raekülas head ja millest jääb vajaka, sellest räägivad tänases lehes kõik teisedki lood. Lehe üks sisekülgedest on taas ajalooühinguline, täis mälestusi. Oli ju esmanumbris Riita Tõniste artikkel "Raeküla minevikust" üks loetavamaid lugusid, sama võib öelda Raekülla äsja elama asunud Valter Parve mõtiskluse kohta. Sedakorda tegi toimetuse Valterile ettepaneku mõtiskleda advendi teemal. Kena jõuluaega sulle, hea lugeja! Uue aasta tulekul ole ikka vapper euroga rinda pistma.

Raeküla Sõnumid toimetuse

Kaunima kodu tiitli pälvinud Harju tänav 35 majaasukaist vanim Aino Tuvi ruttab külalisele selgitama, et kuigi maja-ümbruse heakorrasemisel lõövad kaasa pere kõik neli liiget, on suurima vaeva nägija olnud ja on ikkagi peretütar Marina

Kaunis kodu merega silmitsi

Silvi Kanošina

Mõni aasta enam kui kolm aastakümnet tagasi Rakverest Pärnu kolinud Tuvide pere oli elanud juba aastaid Pika tänav korruselamus, kui pere vanim tütar Marina ühtäkki teatas: „Aitab! Tahan päris oma kodu!”

Tütre kindlameelne soov leida kodu mere äärde tõi Tuvide pere kuulutuse peale Raekülla Harju tänav lõppu, kus laste juurde kolimise kasuks ostustanud üksik vananimene oma elamist müüs. Maja ja aed olid kehvast seisust, kuid see, et maja seisis silmitsi männituka ja selle taga laiuva merega, võitis meie südamed,” ütles Marina ema Aime. “Otsus maja osta sündiski samal kevadpäeval. Marina võttis pangast laenu ja töömeeste remonditud majja kolisime juba sügisel.”

Aasta oli siis 1998. Uue sisu, välisseintele valge krohvikorra ja sinist karva katuse ei saanud üksnes elumaja, kus täna elab Marina koos emaga, vaid ka kõrvahoone, kuhu seadis end sisse pere noorem tütar Olgren Pajusalu koos poeg Märdiga.

“Eks me hoolitse maja ümbruse eest kõik, kuid aiakujunduse, puude ja põõsate valiku on teinud ikkagi Marina,” kinnitab Aime. “Kui tahetakse elada kena ümbrusega majas, tuleb aasta läbi vaeva näha Riisusis alles mõni päev tagasi lehed kokku, kuid näete, muru kollendab kaselehtedest jälle. Kased kasvavad küll teisel pool Kalevi puisteed männituka sees, kuid meretuul kannab lehed meie aeda.”

Küsimuse peale, miks Pärnu linna kaunima kodu konkursi komisjonile just nende maja silma

jäi, ei mõista Aime äkki midagi kohta. Tema sõnul on ümberingi ilusaid maju ja silmi silmitavaid aedu palju. “Muidugi on mul hea meel, et meie suur töö ja vaev tunnustamist leiab,” sõnab ta lõpuks vastuseks. “Marina ei näe ju vaeva üksnes meie maja ümbrusega, ta on kasinud puhtamaks ka meist mere poole jääva männituka aluse. Kohutav oli vaadata, millist rämpsu inimesed sinna on tassinud.” Pererahvas on oma 1100.ruut-meetrilisel krundil elamutest linnapoolsele küljelele rajanud niiealda majandusõue, kus mõne õuna-ploomipuuga alla on riita seatud ahjupuud, ja pikukesel aiamaalapid kasvavad maasikad ja maitseroheline. See aiamaalapp on perenaise sõnutsi küll õige tilluke, kuid ilmatu tore on oma peenralt nopitud maasikas suhu pista. On väike kilemajagi, kus tomatit-kurki kasvata.

Fotod Silvi Kanošina

Ajalehe “Raeküla Sõnumid” väljaandmist toetavad Kodanikuühiskonna Sihtkapital ja Raeküla Vanakooli Keskus

Kommentaari

Kristi Kesamaa, konkursi žürii liige

Oli, mida imetleda

“Kauni kodu” konkursi eesmärgiks on tunnustada ilusaid kodusid-aedu,

mis pakuvad silmailu ja eeskujut. Sellel aastal konkureerisid kauni kodu tiitlile Raeküla linnaosast elamud-aiad Karu 1, Põdra3, Tormi 8, Merimetsa 30a, Lehola 29 ja Harju 35. Eelmisel aastal pälvis Raeküla linnaosast kauneima kodu tiitli Aino Lankots Merimetsa 76. Komisjoni üksmeelse otsusena tunnustati tänavuseks võitjaks Marina Tuvi Harju 35. Võidu tõi hooldatud hoov, omavahel harmoneeruvad taimed ning läbimõeldud planeering. Midagi ei olnud liiga palju ega vähe. Tunnustuse tõi pererahvale

lihtsus, maitsekus, huvitavad nüansid ning - kõige olulisem - sellest ilust saavad osa kõik möödudjadki Hoolas majaperenaine toimetuse koduaias selgi päeval, kui komisjon hindamas käis.

Kesklinna linnaosas osutus väga põnevaks avastuseks Aino Uustalu koduõu Suure-Kuke 19. Vana madal majake, huvitav postkast ja vahva värv lausa kutsusid koputama. Auvärses eas majaomanik on oma aeda istutanud hulgaliselt puid ja põõsaid ning kõikide kohta oli tal ka oma lugu rääkida. Pisut

ürgses aias silmasime mitmeid teeradu, mis viisid romantilistesse nurgakestesse, kus perenaise sõnutsi on hea jalgu puhata ja mõtiskleda. Oma kindlat rolli mängivad aias ka vahvad „saunalised“ ehk eaka naise vanadest saunapalkidest meisterdatud kujukesed, kes trullit maja valvavad, kui perenaist ennast kodus pole.

„Kauni kodu“ konkursi korraldab Pärnulinnavalades 1995. aastast Valiku üheks tähtsamaks mõõdupuuks on, et vaade aiale ja majale oleks kaunis just tänav poolt.

Eesti kirjajale-punikule pole roovõrsed mokkamööda, seepärast tuleb rannaniitide pügajaiks transportida šoti mägiveised. Neid imelise karvakasukaga veiseid võis pärnulanane imetleda suve lõpukuul Papiniidu all. Foto Moonika Ani

Rannaniitudel on lootust ärgata

Silvi Kanošina

Kevadel Pärnus levinud kuulduse mägiveiste tulekust rannaniitused pügama võtsid eakamad linlased vastu rõõmusõnumina, järelkasv küllap põnevusega seista silmitsi nende imeliste elukatega.

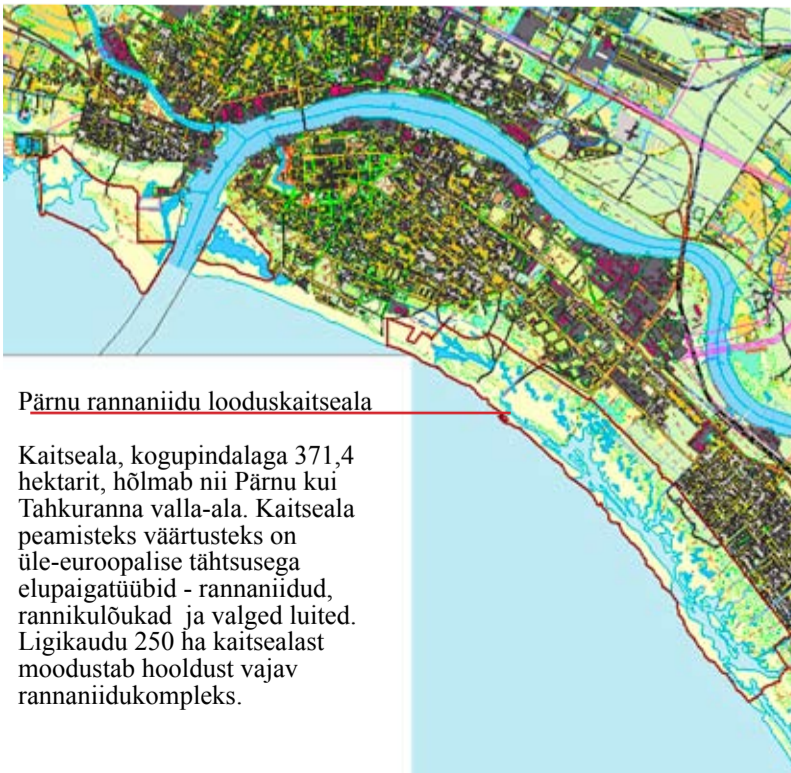
Eakamad raekülalased mäletavad, kuis aastat kolmkümmend tagasi oli Raeküla rannaniit merest metsani nauditav vaatepilt, sest lehmad - lambad olid hoolsad pügajad. Kui aga keelati pudulojuste rannal karjatamine kui linnale häbiväärne tegu, võttis roostik võimust ja nüüdseks on rannaniit roostunud ning taim jätab ennast himukalt juba metsagi. Tosin või enamgi aastat tagasi hakkasid linnaasukad häält tõstma, et hoogsalt laieneva ja haisva roopadrikuga on midagi vaja ette võtta. Pikapeale rahva hääl vaibus, sest ei saanud ju jõuga peale minna, kui sellest Euroopa ainulaadsele käpalistele miskit viga oleks sündinud.

Reiu rannalt Raeküla alla ulatus niidu-kuremööda ehk loodusliku gladioli kasvuala. Pärnu rannaniit oli Eesti suurimaks Balti sõrmkäpa leiualaks. Leidus rannaniidul kuhjaga teisigi harudusi. Nüüd tuleb neid käpalisi tikutulega tagaotsida. Keskonnaameti Pärnu-Viljandi regiooni kaitse planeerimise spetsialisti Moonika Ani sõnustati on hetkel rannaniit käpalistele sobimatu valgus- ja toitumistingimustega ala. "Mõned käpalised kasvavad alal, mida niidetakse," sõnas ta. "Looduses toimuvad muutused ajapikku. Sageli on inimese järsk, kaalutlemata sekkumine väheste hea tulemusega, aeg ja loodus ise suunavad arengut paremusele.

-Oluline on ettevaatuse põhimõtet rakendada, sest midagi uut luues peab kindel olema, et seeläbi miski ei häviks." Ani sõnustati on roostiku võimuse võtmisel mitmeid põhjusi, kuid ala traditsioonilise kasutamise ehk karjatamise ja niitmise lõppemine on kindlasti olulisim mõjutaja. "Paarikümne aasta jooksul toimunud üldine eluviiside teisenemine, looduse kasutamine igapäevaeluks on põhjustanud ka muutusi looduses," põhjendas ta. Hea jagu aastaid tagasi pügasid Raeküla all roostikku kombainid, kuid kadusid needki. Nagu Ani selgitas, pügasid masinad roogu katseks, et selle kvaliteeti kontrollida. Selgus, et Pärnus kasvav roog on ehitamiseks sobimatu, kuna on pisut kõver ja mitmete liitumiskohtadega. Ranna-ala roostumisega võidujooskirjet võiks ju jätkata õpilasmalevlastega, kes aastat viis-kuus tagasi rassisid Raeküla

rannaniidul - niitsid roo, kuivatasi, tassisid hunnikusse ja põletasid. Neist mahajäänud alal tuli rannaniidu võlu taas päevavalgele. Seda ilu nägi tükati veel mullugi, kui mees traktorniidukiga ala üle käis. Tänavu suvel ent valitses niidul vaikus. Ani ütlist mööda oli tänavune ekstreemselt kuum suvi looduseski ootamatusi täis. "Taimestik kasvas mitu korda kiiremini kui eelnevatel aastatel," selgitas ta. "Juba kevadel oli kavas alal karjatama hakata, ent palavus lükkas selle sügisse edasi - osale alast ehitati karjajaid ning kuu aega müttasid roos 35 šoti mägiveist." Nagu teada, jäid šotlased oma tulekuga hiljapeale, sest lopsaka karvakasukaga loomad vajavad kuuma päikese kaitseks varjualust, mis tänavu jäi rannale ehitamata. Tagasi kojugi sõidutati nad lubatust varem, sest kuumas suves vohanud roog jättis loomatoiduks kõlblikule alusrohule üpris napilt kasvuruumi. Nagu loomade peremees, keskkonnaametiga käed lõõnud Viljandimaa taluperemees Georg Artma lubas, on tema šoti mägiveised Pärnu rannal tagasi tuleval kevadel ja siis kerkib neile ka varjualune. Raekülalastel jääb loota, et kord jõuavad karvakasukas veised ehk meiegi mereäärsele niidule. Tööde järjekord rannaniidul on Ani sõnustati selline: talve lõpus või varakevadel saab territooriumroost niidetud, siis tuuakse loomad rannale nii varakult

kui võimalik, et neid seal kuni külmade saabumiseni karjatada. Kuna kaitseala kogupindala on ligikaudu 250 hektarit, on raske ennustada, mitmeks aastaks tööd jätkub. "Selleks, et tulemus oleks jätkusuutlik, peaks osa rannaniidust karjatatavaks jääma nii kauaks kui võimalik," sõnas ta. "Alal on ka mitmeid rannikulõukaid, mille taastamine on kavas. Kuna rannaniidud on sagedasti üle ujutatud, on igal aastal justkui uus algus ja täpsed töömahud ning tegevused saab kindlaks määrata alles järgmisel kevadel." Pärnu rannaniidu looduskaitseala kaitse-eeskirja kinnitas Vabariigi Valitsus 2007. aastal ja määras kaitseala valitsejaks keskkonnaameti. Tänavu septembri lõpus kinnitas keskkonnaamet Pärnu rannaniidu looduskaitseala kaitsekorralduskava aastateks 2011-2020. Kaitsekorralduskava peamine eesmärk on kümne aasta vältel ennistada tegevusi, mille abil paraneks rannaniitude, -lõugaste ja -vallide looduskaitse seisund. Peamine vastutus kaitsekorralduses lasub keskkonnaametil, koostööd tuleb teha nii Pärnu linnavalitsuse, riigimetsa majandamise keskuse kui mittetulundusühingutega. Ani ütlist mööda on hetkel raske täpsetest summadest rääkida, vähemasti esimeseks viisaastakuks taotletakse toetust Euroopa Liidu fondidest.

Pärnu rannaniidu looduskaitseala

Kaitseala, kogupindalaga 371,4 hektarit, hõlmab nii Pärnu kui Tahkuranna valla-ala. Kaitseala peamiseks väärtusteks on üle-euroopalise tähtsusega elupaigatüübid - rannaniidud, rannikulõukad ja valged liited. Ligikaudu 250 ha kaitsealast moodustab hooldust vajav rannaniidukompleks.

Mihklipäev pakkus põnevust

Ene Laidvee, õpetaja

Raeküla lasteaed tähistab igal sügisekuul mihklipäeva. Sedakorda otsustas kõik-see-pere täita hommikupooliku matkaga Raeküla terviserajal. Matkateele mindi rühmade kaupa: ikka väiksemad mudilased ees ja suuremad järel. Terviserajal ootas lapsi võimlemisõpetaja Piret, kes oli ette valmistanud põneva teekonna huvitavate ülesannetega.

foto Ene Laidvee

Matkaraja pikkus oli kõigile jõukohane - üks kilomeeter. Metsaraja pildile oli jäädvustatud üheksa objekti. Iga rühma ülesandeks oli märgitud koht ja selle juurde peidetud tähed leida. Lisaks tuli igas punktis täita ülesanne: hüpata kohapeal kümme korda, selg ees kõndida paarkümmend meetrit või ühel jalal seistes lugeda kümneni. Kõik tegevused olid jõukohased pisematele põnnidelegi. Kogutud tähtedest sai aga kokku seada sõna - MIHKLIPÄEV.

Näitus sügisandidest

Raeküla Kooli Ia ja Ib õpilased koos vanematega meisterdasid sügise sünnipäeva nädalal toredaid kompositsioone, mis said näituseks seatud algklasside maja õpetajate toas. Mõni eksponaat oli emakese Looduse enda meistriteos (pildil). Lapsed olid rõõmsad, et said oma tegemistesse kaasata emmed-issid.

fotod Kaja Salumäe

Matk loodusesse

Raeküla Kooli I b klass tähistas sügise algust matkaga Mai rannaniidule, et šoti mägiveistega tutvust luua. Kaasa võeti söödavat nii neljajalgsete kui ka iseenda jaoks. Suure osa teekonnast kulgeti mööda imekaunist metsarada, ometi kandis enamik õpilastest turvalisuse huvides helkurveste, et väike matkiline oleks maanteed ületades autojuhtidele nähtav.

Välistunnid toovad koolipäeva vaheldust

Kaja Lillipuu, õpetaja

Kõik tunnid ei pea tingimata toimuma klassiruumis ja nii käiski 2.b klass loodusmajas tutvumas inimkaasela ja teega, kellega jagame oma elupaika tahes-tahtmata. Lapsed nägid kirpe, peataisiid, toidu- ja riidekahjureid, samuti lehetäisiid. Eriti jubedat äratundmisrõõmu tekitas priske võsapuuk. Ehedalt olid eksponeeritud hiirte ja rottide pahateod nii õues kui toas. Õpetlik näitus andis õpilastele kõneainet terveks koduteeks ja järgmiseks koolipäevaks.

Mida rohkem lapsed teavad, seda suurem teadmishimu neil on. Järgmine väljaspool kooli läbiviidav tund toimuski 2.b koos 2.a klassiga Tallinnas. Selle päeva esimene ääretult meeldiv koolitund algas Kadrioru kunstimuseumis, kus taieseid tutvustas lastele tõeline lossidaam.

Järgmine tund peeti Niguliste kirikumuseumis, kus teemaks

Õhtupoolikul jagus elevust ja saginat nii kodumajas kui õuealal. Samal ajal, kui Sirtsukeste pisipõnnid otsisid vanemate abil tammeterõusid ja kastaneid, et kokku seada lehepärj, meisterdas Värvukesterühm (2-3aastased) koos emmede ja issidega looduslikust materjalist tammepuu.

Siisikestel (4-7aastased) valmis toas samblast pildiraam, mille sisse nad õuel väikesel murumäel meisterdasid pildi, mis mõeldud näole naeru võlus. Pildi meisterdamiseks kasutasid tegijad erinevaid lilleõisi, tammeterõusid, kibuvitsamarju, sammalt. Siidisabakesed (3-4aastased) said papptaldrikuile pihlakamarjadest, samblast, värvilistest puulehtedest, kõrtest ja okstest imelised sügispidid.

Kullalinnud (4-5aastased) koos vanematega mängisid õues orienteerumismängu, mille käigus kinnistati mudilaste värvide ja puude tundmist. Õnelindude (6-7aastased) rühm koos mammade-papadega trallis meeolulakalt vanu mihklipäevakombeid ja traditsioone tutvustaval õhtul. Pereõhtu juhtisid Memm ja Taat. Mihklipäev lõppes kõikidele maiustamisega - näksiti porgandit, õuna ja kapsast, mekiti omatehtud karaskit, söödi mõnusat moosisaia. Hea oli näha lapsi koos pere ja õpetajatega tegutsemas ning sellest rõõmu tundmas.

Raeküla metsa ootab sportlik ning loodushoidlik tulevik

Enn Hallik, Pärnu Postimees

Allpool tuleb juttu Reiu-Raeküla tervisespordikeskusest ja mitte üksnes spordist, vaid ka loodushoiust ja loodusõppest ehk Raeküla metsa helgest ja kultuursest tulevikust.

Raeküla metsarajad on talvel suusatajatele, suvel jooksjatele, jalgratturitele, keppidega ja ilma kõndijatele, ka lihtsalt jalutajatele ammu populaarsed. Rahva suur huvi pani Raeküla metsa teemal tegutsema Pärnumaa Spordiliidu projektijuhhi Vahur Mäe, kellega peagi liitus teine sportlik noormees Margus Randmäe Pärnumaa ettevõtetus- ja arenduskeskusest. "Asjad arenesid selleni, et kolm omavalitsust – Pärnu linn, Paikuse ja Tahkuranna vald – sõlmisid kavatsuste kokkuleppe. Koostööd näeme lume tootmise ja tehnika vallas ka Sindi linnaga," rääkis Mäe. "Edasi on vaja luua mingi organisatsioon, leida eestvedajad, lahendada rahastamise probleemid."

Projektiks kaks järku

Esimene tähendaks olemasolevate radade korrastamist ja valgustamist ning peaks olema realiseeritud 2013. aastaks.

"Varem harjutasid talvel Raeküla radadel võistlussuusatajad ja suvel jooksjad, nüüd on seal igasuguse tegevusega igas eas ja sportliku tasemega rahvast," rääkis Mäe. "Ilusal päeval oleme metsas loendanud 500-700 sportijat."

Raeküla metsale uue hingamise visioon tugineb olemasolevate viie ja kolme kilomeetri pikkuste radade väljaarendamisele, kindlasti mõeldakse ka loodusõppele. See metsaosa, mis jääb, endisest raudteetammist mere poole, on looduskaitse all ja seepärast on ülimalt oluline, et keskkonnaamet hindab tehtavat mittehäirivaks loodusele. Raudteetammil talvituvad küll kivisilalikud, aga need ei sega sporti ega sport neid ja nii koostatakse praegu piirkonna

kaitsekorralduskava ehk teisisõnu looduskorralduse arengukava.

"Plaanis on avada ka kümne kilomeetri rada, kus vanasti suusutati ja mida päris vanad spordimehed ehk isegi mäletavad," rääkis Mäe. "Seal on mõnes kohas vaja teha mullatõid, aga see viie kilomeetri raja tagasipöördenõu minev rajaosa on väga mitmekesise looduse ja pinnavormidega ning hästi huvitav."

Praegust parklat Raeküla endise raudteeülesõidu juures on plaanis võsa veidi maha võttes laiendada Sindi poole, aga asfaldi mitte rohkem maha panna.

"Viie kilomeetri rada ja ühenduspärgiga kolme kilomeetri rada tuleb valgustada, et seal ka pimedal ajal joosta, suusatada, kepikõndida, jalutada saaks," kinnitas Mäe. "Oleks vaja rääkida ka metsa haldava RMK-ga – ehk teevad nemad rajale mõne kena puhkekoha?"

Selle tammi, mida mööda veel paarkümmend aastat tagasi rongid Mõisaküla kaudu Riiga sõitsid, saatus on ilmselt võsastuda ja olematusse vajuda. Tammi kohta pole selget ja head mõtet ka tervisespordikeskuse arendajatel.

"Küll oleme mõelnud põnevale matka- ja loodusõpperajale, mis ületaks küll kaks korda suurt maanteed, aga võiks ühendada Raeküla metsa Jõulumäega," rääkis Vahur Mäe.

Koorteväljak, vaatetorn

Kaugeltki kogu Raeküla mets pole looduskaitse all ega nõua seega tervisespordikeskuse eriluba. Sellel territooriumil, mis jääb vanemast raudteetammist Sindi poole, võib ette võtta peaaegu et mida iganes. "Oleme kohtunud disc-golfi ehk lendava taldrikuga golfi mängijatega, kes arvavad, et võiks teha raja ja teise. Pärnu Rannaparki tehtava rajaga koos oleks see kompleks ehk võimalus, mis tooks Pärnusse rahvast juurde," rääkis Vahur Mäe. "Heas mõttes

hull idee on teha sinna üks päris kõrge vaatetorn, vaade linnale, metsale ja merele on kena." Veel mõeldakse tervisespordi - keskuse Sindi-poolele osale teha koorte jalutusväljak, jalutusrada ja laste liumägi. "Projekti teises järgus peaks samasse tulema kahe kilomeetri pikkune kunstlumega suusarada," loodab Mäe. "Olen rääkinud sihtasutuse Eesti Terviserajad juhataja Jaanus Pullesega, ehk on võimalik temalt tuge saada." Teenuseid puhkeskeskuses Reiu-Raeküla oleks tulevikus kaks nii-öelda sisendit. Üks on harjumuspärane parkla Raekülas. Sinna midagi peale parkla laiendamise ja ühe WC ei ehitata. Teine on Reiu puhkeskeskus Paikuse vallas vana raudteesilla taga. Sild ise on muide spordisillaks juba ümber ehitatud ja see on esimene käega katsutav fakt, et idee kasvab ja areneb. "Silla renoveerimine maksis 1,1 miljonit krooni," rääkis Mäe. "90% sellest rahast andis PRIA, ülejäänud klappisid Pärnu ja Paikuse." Reiu puhkeskeskuses saab pesta, saunamõnuseid nautida, majutada, süüa. "Ärgem unustagem ka popu-laarset vabaõhulava jõe kaldal" lisas Vahur Mäe.

Esimene etapp 20 miljonit

Kui palju see kõik maksma võiks minna, ei tihka Vahur Mäe esialgu öelda, aga arvab, et summa lagi võiks olla 20 miljoni kanti, mis hõlmaks ka kunstlume aparatuuri. "Linnajamaakonna, samuti Paikuse ja Tahkuranna arengu-kavades on Reiu-Raeküla tervisespordikeskus sees. Kui kaitsekorralduskava on kooskõlastatud, on aeg eskiis välja töötada."

Projekti rahastajatena näeb Vahur Mäe põllumajanduse registreerimise- ja informatsiooni ametit, Ettevõtlike Arendamise Sihtasutust, keskkonnainvesteeringute keskust ja kolme kavatsuste protokollile alla kirjutanud omavalitsust.

Metsa lähedus loob võimalused sportimiseks

Kaja Salumäe, õpetaja

Männik, mille veerel Raeküla kool asub, on metsas harrastatavate spordialade jaoks soodne pinnas. Ma ei rõhu siin üksnes suusatamisele. Tänavusel Pärnumaa rattaretkel sai meie kool põhikoolide arvustuses preemiaks 1000 krooni parima osalusprotsendi eest. Oleme otsustanud selle raha suusakeppide muretsemiseks kulutada. Loodame kooli kehalise kasvatus õpetaja Agega, et eeloleval talvel oleks mullusega võrdset lumehelde. Siis ootaksid meid metsas jälle head suusarajad.

Suuskureile lisaks kutsuvad metsarajad jooksjaidki. 30. septembril korraldasime koos orienteerumisklubiga West juba neljanda ülekoollise orienteerumispäeva. Osalejate rekordarv on 180 olnud. Orienteerumispäeva eel on enim põnevil olnud kooliüliõpilased, kes on eelnevalt tutvunud orienteerumise algõpetajate ja kibelevad omandatud tarkust looduses järele proovima. Õpetajadki lõövad orienteerumises julgelt kaasa, sest kodumetsas pole ju eksimist karta.

Tänavu liitus meie kooli kena traditsiooniga Pärnu vabakooli õpilasperest 30 õppurit koos oma õpetaja Anneli Kõrgega. Vabakooli õpilastele meeldis meie ettevõtmine väga ja nad lubasid, et kevadisele metsaseiklusele tulles kutsuvad nad teisedki oma koolikaalsed kaasa. Raeküla kool unistabki juba sellest, et tulevikus võiks meie kooli suurüritusest välja kasvada Pärnu linna orienteerumishuviliste õpilaste spordipäev, mis toimuks traditsionaalselt nii kevadel kui sügisel.

Suusad alla ja metsa

Age Peda, õpetaja

Raeküla lastel on peaaegu ideaalsed võimalused suusatamiseks. Mõõdunud aastal sahatasid paks lumevaip pakkus suurepäraseid võimalusi tegeleda talispordiga kooli kehalise kasvatus tundideski. Eks me ole siin lund varasematelgi aastatel näinud, kuid siin on suusatunde pidurdamine varustuse nappus. Mõõdunud aastal sündis aga meile tõeline jõuluime: kool sai norralastelt kingiks mitukümmend paari suuski. Suusavarustus jõudis õpilasteni tänu Raeküla kooli õpetaja Kaja Salumäele, kes Norras elavatele sõpradele oli kooliperi vahese suusavarustuse üle kurnud.

Õpetaja Kaja ja norralaste Björn Trøeni ning Jon Fordali (pildil) ühise plaani järgi annetasid Norra Mosviki k o m m u n i e l a n i k u d R a e k ü l a kooliperi heas korras suusapaare koos muu varustusega. Meie kool asub viie minuti kaugusel Raeküla metsast, kus talvel paiknevad nii uisu- kui klassikalise jäljega suusarajad. Talvel on Raekülas avatud ka

valgustatud 3.kilomeetrine suusarada. Usun, et need lapsed ja noored, kel on suusapaar kodus olemas, käivad sageli kas õhtuti või puhkepäevadel isa-ema, õdede-vendade või sõpradega tervist kosutamas. Suhtumine sporti algab kodust, seepärast kutsun kõiki lapsevanemaid üles nautima tervislike eluviise ise ja haarama oma lapsedki kaasa. Rajale minekuks ei pea omama nii-öelda viimase peal suusavarustust, piisab soodushinnaga ostetuid küll. Loodan, et peagi jõuab kätte ilus talv, mis toob meile rohkelt lund ja võimalusi suusarõõme nautida.

fotod Kristi Kesamaa

Idavirumaalased lustisid Raeküla rannas jaanikul.

Raeküla võõrustas idavirulasi

Piia Karro, Raeküla Vanakooli Keskuse arendusspetsialist

Raeküla Vanakooli Keskusel avanes kevadel hea võimalus kaasa aidata peamiselt vene keelt kõnelevate mitte-eestlaste integreerumisele Eesti ühiskonda. Omandatud kogemus oli nii asjaosaliste kui tugiisikute arvamusel mõõda huvitav ja arendav.

Keskuse avamisest saati valitses majas suviti enamasti vaikus, ent tänavused suvepäevad olid täis õppimist, töötamist, kultuurisündmusi. Juba kevadel alustasime ettevalmistustega, et juunist oktoobrini võõrustada keskuses 60 Ida-Virumaa politsei-, meditsiini- või kultuuritöötajat, päästjat, õpetajat. Igaühel neist oli võimalus veeta 21 ilusat päeva ja ööd Pärnus. Enamiku ajast võttis õppetöö vanakooli keskuses, kus omandati Inga ja Ave juhendamisel teadmisi eesti keelest. Heaks keelepraktika baasiks olid meie linnaosa pered ja majutusasutused, kus külalised ööbisid. Lisaks keeleõppele osalesid külalised nii politseipatrullides kui ka päästemeeskondades, muutes meie elu siin Raekülas turvalisemaks.

Hirm, koduigatsus ja hämmastus

Pea-aegu iga keskusesse sisenenud idavirumaalase näolt ja kehakeelest võis välja lugeda hirmu ja küsimust, kuidas küll järgmised 21 päeva võõrsil üle elada. Ent juba paari päeva möödudes oli õhkkond teiseks. Üks Narva õpetaja jutustas teisel nädalal loo, kuidas ta esimesel kahel päeval koduigatsuse ajal vähemalt kümnekond korda telefonitsi perega vestles. Kolmandast päevast hakkas ühenduste arv oluliselt vähenema ja esimese nädala lõpus helistas talle juba tütar, kuisid, kas midagi on juhtunud, et ta pole koju enam helistanud.

Räägitu rõõmustas meie keskuse inimesi, sest meie ponnistused luua külalistele õppimiseks ja eluks kodune õhkkond, polnud asjatud. Esmane hirm ja koduigatsus taandusid ning kodused võisid rahulikud olla, sest nende lähedaste elu raekülaste seltsis oli kiire ja huvitav. Hea tunne oli kuulda külaliste hämmastust, et Pärnus võib julgelt pöörduda kohalike elanike poole vigases eesti keeles ja ükski ei naera neid välja. See meie inimeste sõbralikkus andis neile julgust juurde partitiseerida oma keeleoskust ka väljaspool keeletunde.

Meie oma kasu

Nagu ikka, on taoliste ettevõtmiste elluviimise eesmärgiks kõigi osapoolte kasu. Seega ei suurendanud aeg maist oktoobrini üksnes idavirulaste eestikeelsust ja -meelsust, ei toonud linnaossa ainult raha, vaid suurendas kõigi kaasatute valmisolekut ka tulevikus taolisi ettevõtmisi üheskoos ja teineteist toetades ellu viia. Olid keskuse rahvalgi omad hirmud, kuna tegemist oli meie jaoks esmakordse sellatolise ettevõtmisega ja alguses jätkus probleemide kuhjaga. Saime neist üheskoos jagu ning omandasime palju uusi teadmisi ja kogemusi. Peamine – leidsime palju häid sõpru nii Pärnu linnast kui ka maakonnast. Aitäh Ljubovale Vene talust, Elmarile Pärnu muuseumist, Herdiselle Maarja-Magdaleena gildist, Hiljale Pärnu linnakodaniku majast, külalistemajadele ja noortele giididele Kihnu saarelt ning Raeküla noorteaktiivi liikmetele, majutajatele, toitlustajatele ja kõigile organisatsioonidele, kes võimaldasid idavirulastel praktiseerida eesti keelt oma töökeskkonnas.

Idavirulaste seiklused ja juhtumised Pärnus.

Kui **Aleksei** Kiviõlist oma esimesel Raeküla õhtul läks grupikaaslastele Lehola tänaval head ööd soovima ja tahtis seejärel oma majutuspaika Põdra tänavale minna, leidis ta end kolm tundi hiljem ikka veel Raeküla tänavate võrgustikus ekslemas. Tema seiklus lõppes uuesti Lehola tänaval, kus ta koos teistega linnakaardi järgi välja selgitas, et koht, kuhu jõudma peab, oli praktiliselt nurga taga.

Lasteaias juhtus jälle nii, et kui õpetaja oma rühmaruumi läks, oli see lastest tühi ja harjumatuult vaikne. Õpetaja hakkas ruumides hoolega ringi vaatama, et lapsed jälle üles leida. Suur oli tema üllatus, kui nägi **Annat** lastele eestikeelset muinasjuturaamatut ette lugemas ja mitte lihtsalt lugemas, vaid väga ilmekalt lugu esitamas. Kõik viisteist silmapaari vahtisid teda ammulisui ja hiirvaikselt.

Roman patrullis koos Arnoga ranna piirkonnas, kui nad märkasid kehvast seisusest vanemat naisterahvas. Nad kõnetasid hädalist ja kutsusid talle kiirabi. Hiljem selgus, et nad päästsid oma tähelepanuga proua elu.

Keeleõppe rahastamine
Raeküla Vanakooli Keskuse integratsioonialast tegevust "Eesti keele omandamisele suunatud tööjõuvahetus" rahastab Euroopa Sotsiaalfond finantseeritava programmi „Keeleõppe arendamine 2007-2010“ raames. Nimetatud programmi viib ellu integratsiooni- ja migratsiooni sihtasutus „Meie inimesed“. MTÜ Selts Raeküla osutas omakorda teenuse Tallinnas tegutsevale koolitusfirmale Sola Integra OÜ, kes koos pärnakatega osutus võitjaks tänavusel koolitustegevuse hankekonkursil.

Mälestuskilde Raeküla elust-olust vahetult enne ja pärast viimast sõda

Eili Laanela, põlisraekülane

Tollel ajal nägi Raeküla sootuks teistsugune välja kui praegu. Asustus oli hõre ja eluviiski teisem. Koolimajast Riia poole ei olnud tänavatel nimesidki, olid jooned - II, IV, VIII, X, XII.

Maju oli hõredalt, sest tegemist oli majapidamistega. Praeguse Lembitu tänava ääres oli Merimetsa tänavani paremat kätt ainult viis ja vasakul neli maja. Kõikide majade juurde kuulusid põllud ja majapidamises olid enamasti ka loomad: sead, lehmad, kitsed, hobused. Hobused kuulusid enamjaolt kaluriperedele, sest nemad vajasisid veoloomi. Üle Merimetsa oli veelgi vähem maju.

Põhilisteks tegevusaladeks olid Raekülas kalapüük ja metsandus. Jõukamalt elasid just kaluripered, kõige jõukamalt aga need pered, kel oli püügiks kakuamipaad ja palgatud abilised. Enamikul kaluriperedest olid kasutusel väikesed paadid, mis seisid suviti tavaliselt kalda lähedal vees. Paraja vahemaa järel olid meres reas mõrravaiad mõrdade hoiuks. Lapsena ujusime tavaliselt mõrravaideni julgesti, sest teadsime, et üle pea ulatuv vesi algas alles sealt.

Mehed, kes merel ei käinud, leidsid tööd metsatööstuses, seega metskonnas puude langetamisel, palgiparvetamisel või saeveskis nimega Lennuk.

Pidevalt liikusid piki jõge allavoolu suured palgiparved ja vahel oli jõgi neid kogu laiuses täis. Parved olid kinnitatud tugevate terastrossidega üksteise külge. Neid mööda oli võimalik ronida jõe vastaskaldale Tammistesse. Sellise ohtliku reisiga olen isegi hakkama saanud ja mitte ainult ühel korral. Jalanõud pildusime eelnevalt parvelt parvele ja siis turnisime mööda trosse ise parvele. Kord oli selline juhus, et üks tüdruk meist ei suutnud oma jalanõusid järgmisele parvele visata ja üks king kukkus keset jõge vette. Mida ta pärast kodus rääkis, seda ma ei tea, sest neist meie seiklusretkedest ei tohtinud ju kodused midagi teada. Ega

saanudki! Praegu imestan, kuidas meist mitte keegi ära ei uppunud, sest ujuda me küll eriti ei osanud, mõni kohe üldsegi mitte. Saeveskis töötas ka naine, kuigi enamjaolt ja vähimagi majandusliku võimaluse korral olid naised ikkagi kodused ja laste päralt. Kodused olid just kaluriperede naised, sest neil oli lastele ja majapidamisele lisaks võrkudegagi piisavalt tööd juures.

Üheks olulisemaks tööandjaks oli veel Papiniidu raudteejaam, kus naised töötasid vagunisatjatena ja semaforide juures vahitudena. Ma ei mäleta, kuidas neid nimetati. Mehed aga teenisid põormesadjatena ja transporttöölisena.

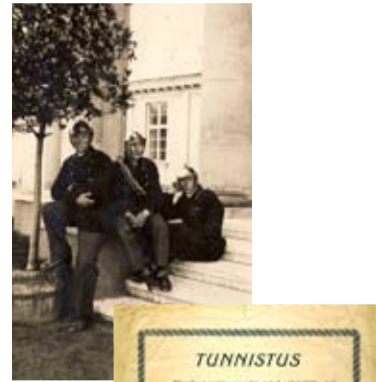
Veel oli üheks suuremaks tööandjaks tellisettehas, mille nimeks oli Tõnk, ja masinatehas, vist Proletar. Ka Sindi kalevivabrik andis tööd, sinna sai sõita rongiga. Peatus oli Paide maantee udteeülekäigu kohal, niinimetatud teivasjaamas. Rongiga sõitsid raekülalased ka keslinna ja lapsed linna keskkooli. Rongisõit oli odav ja busse oli nagunii vähe, pealegi oli bussisõit üpris kallis. Paljud mehed käisid tööl jalgrattaga. Seltsielu oli Raekülas elav. Koolimaja oli ka rahvamajaks. Vahetult pärast sõda töötas see rõõmsalt edasi, kuni nõukogude võim end seal kehtestada jõudis. Rahvamajas toimusid regulaarselt tantsuõhtud, kuhu tuldi üle kogu linna ja lähedalolevatest valdadest jalgratstelgi. Saal oli alati puupüsti täis.

Rahvamaja juures töötas palju huviringe, nende hulgas näitering, laulu- ja sportvõimlemise ring. Näiteringi juhendas Aleksandra Põldots, kelle eestvõttel said teoks paljud väljasõidud ja esinemised. Sõideti kongiga

moodustati kalurikolhoos. Maatükid riigistati, loomapidamine keelati, rahvamaja kaotati. Uusvõim löi kiilu põlvkondade vahele. Minu arvates on see väga sügava väära jälje jätnud, eriti sotsiaalsfääris. Võõrdumine ongi kogu uue elukorralduse kõige kurvem külg, sest sügavad armid annavad ennast siiani tunda. Nulliti ju nii inimeste aktiivsus kui ühtekuuluvustunne. Taastumismärke ei ole seniajani just eriti näha.

Lapsed ei tohtinud tantsuõhtutel käia, karnevalidelgi lubati neil olla kuni 22-23ni. Karnevalid olid rahvarohked, lõbusad ja vaimukad. Paikkonna kultuurielu oluliseks edendajaks oli kahtlemata Eesti Tuletõrje Korpuse kohalik tuletõrjehing ehk pritsumehed. Tegutses pritsumeeste orkester ja traditsiooniks oli pidada

kevadpidu jaanipäeva ja sügispidu miiklipäeva paiku. Pritsumehed demonstreerisid pidudel omi oskusi, kutsusid mehi rahva hulgastki jõudu katsuma. Ei puudunud eeskava ega tantski. Pidu peeti Pritsumeeste platsil - Lembitu tänava ja Merimetsa nurgal. Pritsumaja oli vaatetorniga ja tuletõrjeautode depooga ehitisi. Sedamööda, kuidas nõukogude võim jõudu kogus, lammutati ka tolleaegne pere- ja seltsielu korraldus. Algas kollektiviseerimine, Raekülaski

muudustati kalurikolhoos. Maatükid riigistati, loomapidamine keelati, rahvamaja kaotati. Uusvõim löi kiilu põlvkondade vahele. Minu arvates on see väga sügava väära jälje jätnud, eriti sotsiaalsfääris. Võõrdumine ongi kogu uue elukorralduse kõige kurvem külg, sest sügavad armid annavad ennast siiani tunda. Nulliti ju nii inimeste aktiivsus kui ühtekuuluvustunne. Taastumismärke ei ole seniajani just eriti näha.

Koolitädi Asta

Ameteid on Raekülas aegade jooksul päris palju olnud. Enamus nende pidajatest on oma tööd ikka hästi teinud. Ühest ametist ja selle pidajast ei ole küll veel juttu tehtud. See on kunagise Pärnu VIII 8-kl Kooli (Raeküla kooli) koolitädi Asta. Koolitädi naerunägu on meeles igapähele, kes temaga ühel ajal töötasid. Kõige tähtsam ja meeldivam oli tema ametisolemise ajal see, et koolitädi ei toppinud kunagi nina teiste samas asutuses töötavate inimeste tegemistesse. Ei kuulnud keegi, et tema oleks kuskilt kuulnud edasi jahvatanud või et koolitädi oleks midagi näinud, mida võinuks kõval häälel kuulutada. Ta oli äärmiselt tolerantne inimene. Paneb imestama, kuidas ta küll jõudis iga päev esimese tunni järel maja lapiga üle käia. Samuti oli koolitädi alati ametis kahe vahetuse vahel, isegi klassitahvlid pühkis ta enne teise vahetuse algust puhtaks. Koolitädi Asta sai ka õpilaste järele vaatamisega hakkama, kui õpetajal tuli mõni ootamatu „teise majja minek“ ette. Mu mälestustes on see esimene inimene, kes lahkus komparteiist ütlusega, et ta pole sinna vabatahtlikult läinud jaliikmemaksu enam ei maksa. Tõesti jättiski ta selle sündmaku tasumata. Noor inimene jäi hirmu tundma, et varsti tullakse talle järele ja viiakse uurimisele või koguni Siberisse. See juhtus 70ndate aastate teisel poolel. Laulva revolutsioonini ja Eesti rahva nõukogude võimu alt pääsemise püüdlusteni jäi veel oma kümmekond aastat. Meil kõigil, kel oli au koos temaga koolielu vedada, on siiamaani rõõm kohtuda koolitädi Astaga ja pärida, kuidas elus läheb.

Vanempioneerijuht Juta

Eks see vanempioneerijuhi amet tänapäeva kooli huvijuhi eelkäija olnud. Vanempioneerijuhi ülesanne oli ju juhtida koolinoorte harrastusi ja kaasata võimalikult palju õpilasi aktiivsele

tegutsemisele eneseharimise alal. Raeküla kooli vanempioneerijuhi Juta juhendamisel said õpilased selgeks rivikäsklused ja rivis lauldes või trummi saatel marssimise. Õppida oli võimalikult palju erialasid, nagu kokandus, loodusteaduslikud oskused, sõlmede tegemine, salakirjade tundmine, laulmine. Kõik need tarkused ja oskused omandati pioneerirühma koondustel ja leidsid rakendamist igakevadises malevalagris, mis oli väga oodatud sündmus. Kevadiseks välilaagriks valmistuti kogu õppeaasta vältel. Laager seati üles metsas, elati terve nädala telkides. Laagris juhtus palju põnevat, ükski laager ei möödunud ilma luuremängu ega õise häireta. Laagris tuli õpilastel (pioneeridel) teha kõike ise. Toitugi ei toodud metsa termostega järele nagu tänapäeval, vaid selle valmistasid laagrisolijad ise metsa ehitatud ajutisel pliivil. Eelnevalt olid välja peilitud osalejate soovid ja vastavalt võimalustele varuti toiduaineid, millest toitu valmistasid kordamööda kõik rühmad. Malevalagri parimad pääsesid ülelinnalisse laagrisse. Sealgi käisid võistlused, mis nõudsid omavahelist head läbisaamist ja tarku päid. Neil võistlustel oli meie kooli malev sageli parimate seas. Kord läks meie kooli pioneeride esindusel isegi nii hästi, et nad võitsid võistluse. Autasuks anti kolm tuusikut Musta mere äärsesse üleliidulisse pioneerilaagrisse Artek. Sinna pääsemine oli ju iga õpilase unistus. Nagu kõigis teistes koolides, nii kuulus ka meil vanempioneerijuht Juta ülesannete hulka vanaraua ja -paberi kogumise võistluse organiseerimine. Lastelt tuli varutud utiil vastu võtta ja kaaluda. Juta korraldas ka ajalehtede tellimist, teatripiletite levitamist. Kui olid tulemas valimised, siis oli pioneerijuht valimisjaoskonna sekretäriks. Seal oli päris palju tööd nimekirjade trükkimisel ja protokollide koostamisel. Huvitav on ka see, et valimiste lõpetamise protokollid tulid valmis kirjutada hiljemalt valimispäeva hommikul ette antud arvude ja protsentidega. Kümme aastat Raekülas vanempioneerijuhi ametit pidanud Juta kinnitab, et pioneeritöö oli huvitav ja põnev, igäüks leidis oma ala, millega tegelda ja kus tegutseda. Ainuke ebameeldivus oli, et pioneer oli kohustatud punast kaelarätti kandma iga päev. Seda tuli lausa kontrollida ja nõuda. Kogu tegevuses oli poliitiline vast ainult Lenini sünnipäevakoondus. Siis tuli rääkida Leninist ja laulda temast ka ülistuslaule.

Meenutas Ellen Lume, Raeküla kooli õpetaja

Raekülas töötab neli toidupoodi

Maria-Kristiina Kontus

tekst ja fotod

Kokku umbes kolmel ruutkilomeetril asuva Raeküla territooriumil asub neli väga hea teeninduse ja toredate, abivalmis teenidajatega toidukauplust, mille uksi omanikud majanduslangust trotsides sulgeda ei plaani.

Henri pood

Raekülastele parema teeninduse ja laiema tootesortimendi pakkumiseks plaanib Olevi bussipeatuses asuva Henri kaupluse omanik Edgar Mäe taaselustada kaubandustegevust kõrvalasavas endises Olevi kaupluses, mis samuti mehele kuulub. Henri kauplusel täitub tänavu detsembris 12. tegutsemisaasta. Kaupluse hetkeseisust ja tulevikuplaanidest täpsemalt ei soovinud mees rääkida. Sõnas vaid, et müügitööd ta ei lõpeta ja hiljemalt järgmise aasta kevadel võib toidukauplus toimida juba Olevi poe ruumides. Mäe ei välistanud võimalust ruume mõnele firmale rentida. Kõik sõltub läbirääkimistest ja pakkumistest. „Kindlasti ei tohiks kauplus Olevi peatusest kaduda,“ kinnitas mees.

maja ümbrus hästi nähtavad kui peo peal. „Kõik on näha. Nii see, kui hoolsad on töötajad, kui ka see, mis maja ümber toimub.“ Pilt on väga hea ja inimesed kergesti äratuntavad. Omaniku sõnul on kaameratest kasu olnud ka politseil. Tänu salvestisele on tabatud vähemalt üks sul. Kaupluses müüakse toidu- ja esmatarbekaupu, kodukeemiat, alkoholi ning tubakat. „Kõik hädapärane peaks olema olema ja on rõõm tõdeda, et paljudele on see kodupoeks kujunenud,“ kinnitab Holtsmann.

Omanik on töötajatega väga rahul. „Poemüüjad ja juhataja on väga tublid. Ma ei pea siin hommikust õhtuni ise kohal olema, töötajad hoiavad kõik heas korras, asi töötab. Kliendid kiidavad teenidajaid ning see väljendub rohkes külastatavuses. Kui müüjad suhtlevad ostjatega hästi, siis tulevad kliendid ikka poodi tagasi,“ räägib mees. Samal ajal on omanikul ka üks suur mure. Peagi hakatakse Riia maanteel uut teed ehitama, aga siiani ei ole talle täpselt teatatud, kuhu tulevad teesaared või kuhu piirdeaed. „Saatsime omalt poolt Maanteeametile kirja, kus palusime, et teotsi kinni ei pandaks,“ seletab Holtsmann. „Kui piirded paigaldatakse sellisesse kohta, et poodi ei pääse, siis on kaupluse tulevikuväljavaade nukker.“ Rae kaupluse välisseinas asub Raeküla ainus rahaautomaat ning hoone Riia-poolses küljes taaraautomaat. „Nende üle peaks Raeküla inimestel kindlasti hea meel olema,“ lisab Holtsmann. 26 aastat Rae kaupluses Kõige kauem on Rae kaupluses

operatsioone proovida,“ selgitab ta. „Juba suhtumine on väikeses poes teine-sõbralikumjanoorttoetavam. Seda nii kollektiivisiseselt kui ostjat suhtes.“

Hea suhe tarnijatega

Rae kaupluse omanik Rein Holtsmann peab pikaajalise tegutsemise aluseks häid suhteid tarnijatega. „Tegeleme jaekaubandusega 1996. aastast, oleme neile usaldusväärseks partneriks olnud ja head suhted on tänaseni säilinud,“ selgitab mees. „Partnerlus väljendub heades hindades. Mõni toode on meil müügil sellise hinnaga, mida teised poed ei pruugi isegi hulgihinnaga kätte saada.“ Kaupluses pakutavate toodete hinnad on konkurentsivõimelised, kohati ühe-kahe krooni võrra kallimad ja kohati ka odavamad kui suurtes toidupoodides. „Hindu lakke ajada ei saa,“ kinnitab Holtsmann. „Rimiga võrreldes on meil raske, aga me ei ole kõige hullemas seisus. Käive on stabiilne. Ajame vaikselt oma asja ja tahame seda hästi teha.“

häälestatud. Ka kohvik töötab samas majas,“ räägib Toomsalu. „Praegu kahaneb aga kõik, kasumit õieti ei olegi. Saame arved ära maksta ja jääb vaid töö tegemise rõõm.“

Kõik vajalik ühel kohal seistes

Rahvas on poega harjunud. „Meid kutsutakse külapoeks ning selle olemasolu peetakse väga vajalikuks,“ nendib Rommi Äri müüja Külli Bahovski. „Mitmed inimesed tulevad poodi just sellepärast, et siin saab suhelda. See on loomulik, sest inimene vajab, et teda ära kuulatakse ja võib olla ka asjalikku nõu antakse.“

Paljud poe kliendid on vanemad inimesed ja pärit lähimbrusest. Neile meeldib kauplus seotõttu, et teenindus on kiire, teenindaja lahke ja kauba saab kätte kerge vaevaga, ei pea pikkade riiulite vahel kindlaid tooteid taga otsima. „Tullakse siia, nimekirja näpus, ja paari minuti jooksul laotakse vajalikud asjad kotti,“ seletab Bahovski. „Paljude jaoks on suur pluss ka see, et autoga saab sõita otse ukse ette.“

soov kauplus avada. Sõitsime linnas ringi ja otsisime selleks head kohta. Tühjana seisev Saare pood tundus sobilik, majaomanik sõbralik ja nii me nüüd siin olemegi,“ kirjeldab naine kaupluse avamise algust.

Poes töötab lisaks Zingfeldile üks müüja, kes on omanikule sarnaselt lahkelt naerata ja sõbralik. Kauplusest saab osta toitu, alkoholi, tubakatooteid ja vajalikke esmatarbekaupu, võimalik on tellida ka kringleid ja torte. Poepidamist peab Zingfeld huvitavaks ja lõbusaks tegevuseks. Venekeelse kooli lõpetanud naisele on müüjana töötamine andnud hea keelepraktika ning tema eesti keel on väga hea. Viieaastase tegutsemise jooksul on tulnud ette erinevaid raskeid olukordi. „Ainus tõhus ravim on optimism, tuleb uskuda ja loota! Siis läheb ka hästi,“ selgitab Zingfeld. „kui inimene läheb töölt koju hea tujuga ja tuleb hommikul tööle heas tujus. Minul nii ongi. Olen õnnelik inimene.“

Poemanikule teeb rõõmu

kaupluse hea asukoht. „Ümberringi on ilus loodus, suvel laulavad meil siin männikus linnud,“ kirjeldab Zingfeld. Arvatavasti mõjub see kõigile hästi, sest inimesed, kes poodi astuvad, on enamasti heas tujus ja naeratavad. Vestluse jooksul käib naine mitmeid kordi leti taga teenindamas ja tundub, nagu oleks tegu mitte lihtsalt ostjate, vaid parimate sõpradega. „Aga nii see ongi,“ sõnab naine. „Aastate jooksul on kauplus ümbruskonna ellu sulandunud ja me tunneme end suure perekonnana. Meiega jagatakse muresid ja rõõme ning tutvustatakse pildidelt suguvõsa ja sündmusi.“ Zingfeld räägib, et oma töös juhenduvad nad ideest - klient on kuningas. Kauba tellimiselgi arvestab ta inimeste soovidega. „Meie oleme klientidele vastutulelikud ning meile vastatakse samaga,“ lisab ta.

Praeguse olukorra kohta ütleb naine; „Kriis on kõigi õuel, pole midagi teha. Rahval küll raha eriti pole, aga tulebrahul olla.“ Moraalset tuge ja kinnitust saavad müüjad ka kaupluse klientidelt. „Nurisemine on Piibli kohaselt patt. Rahulolu aitab sisemist tasakaalu säilitada ja me ei anna alla. Küll elu läheb varsti paremaks,“ sõnab rõõmsameelne naine ennustavalt. „Kõik oleme samas olukorras ja üheskoos, ühisel jõul saame sellest ka üle.“

Rommi äris teenindavad kliente Külli Bahovski ja Maret Toomsalu

Rommi Äris käiakse kaupluste kindlaid kaupust ostmas. Näiteks tullakse hommikuti värskete saiakeste ja pirukate järele ning paljudele meeldib ümar õunaviiludega kaetud kook. On juhtunud, et poodi tullaksegi ainult seda õunasaia ostma.

Tegevuse laiendamist Toomsalud ei plaani. Tähtis on praegune karm aeg üle elada. „Kinni panna ei tahaks,“

toonitab naine. „See on nagu elutöö, siia on nii palju raha sisse pandud, kahju oleks.“ Ta lubab, et selle aasta sees pood veel ära ei kao. „Kui suveni välja veame, siis jääb kauplus ikka edasi.“

Rommi äri

Kaupluse Rommi Äri ehk rahvas seas levinud Rommi-poe omaniku Riho Toomsalu abikaasa Maret Toomsalu rääkis, et kauplus avati 1996. aasta augustis. Kauplus tegutseb samades ruumides, kuid algusaastatel oli teenindussaal mõõtmelt poole väiksem. „Kaupluses on müügil toidukaubad, esmatarbekaubad, kodukeemia, tubaka- ja alkoholitooted. Ostetakse kõike ja üsna tihti tullakse siia ka mõne vajaliku asja pärast, mis unustati suures poes käies ostmata,“ räägib Toomsalu.

Võrreldes mõne aasta taguse ajaga, on kaupluse praegune olukord üsna nukker. „Enne oli kolm müüjat ja mina, kuid nüüd oleme müüjaga kahekesi,“ räägib naine kurvalt. „On lihtsalt selline aeg, inimestel pole raha ja käiakse enamasti suurtes kauplustes, kus paljud kaubad odavamad. Eks ma tõenäoliselt käiks ise ka, aga praegu ei ole vajadust,“ nendib Toomsalu muiates, „elan ju ise poes.“

„Kaupluse algusaastatel oli kogu pere tegevusega hõivatud. Korraldasime üritusi ja loteriisid, toimusid peod, rahvas käis, elu suhtes oldi optimistlikult

Kauaaegne tegija - Rae kauplus

Riia maantee ääres asuva Rae kaupluse omanik Rein Holtsmann ostis hoone 2001. aasta kevadel, kuid toidukauplus on selles majas asunud ka enne teda. „Juba vene ajal oli siin kauplus ja tänaseks võib poe vanuseks olla kindlalt enam kui 30, võib-olla isegi 40 aastat,“ selgitab mees. Esimesed tegutsemisaastad olid rasked, varastati palju ja mitmeid kordi peksti aknad sisse. „Elasime nagu Chicagos,“ meenutab Holtsmann. „Suured aknad on aga väga kallid. Kord juhtus ka nii, et lõhuti suur aken, kahju omanikule umbes paarkümmend tuhat krooni, ja varastati üks õlu.“ Nüüd on olukord paranenud, inimesed muutunud. „Kaamerate olemasolu aitab ka sellele kaasa,“ nendib mees, näidates ekraanile, kus kogu kaupluse siseruumid ja

Rae kaupluses on kõige kauem töötanud müüja Piret Siitam

töötanud müüja Piret Siitam, kes pärast Tallinna kaubandustehnikumi lõpetamist 1984. aastal suunati Pärnusse praegusesse Rae kauplusesse tööle. Aastal 1985 tunnustati naine Pärnu parimaks kassapidajaks. Omal ajal suurtes kauplustes praktiliselt viibinud Siitam selgitab, et väike pood on tema jaoks parim. „Kotkas ja Tallinna Kaubahallis hakkas mul lausa pea valutama. Väikeses poes tunnevad kõik üksteist ja tore on õlg-õla kõrval töötada.“ Siitam soovib müüjaks õppivatele noortele praktika sooritamise kohana väikest poodi. „Siin saab kõiki müüjale vajalikke

Saare pood

Alates 2005. aasta sügisest peab Saare tänaval toidupoodi rõõmsatujuline Lada Zingfeld. „Oli

Saare poe müüja Sveta Dergunov on alati rõõms ja naerata

Vajad abi? Helista 126

Agne Susi,
MTÜ Hingeabi
Assotsiatsiooni
Usaldus
piirkondlik juht

Vahel juhtub, et oled enesega sassis ega tea, mida teha. Kui pole käepärast võtta usalduslikku inimest, kellega rääkida, siis on parim lahend valida usaldustelefoni number 126.

Usaldustelefoni eesmärk on psühholoogilises kriisis või kriisieelses seisundis helistaja emotsionaalne toetamine vestlusega, pidepunktide leidmine, mis võimaldaksid abivajajal oma olukorda ümber hinnata ja aidata tal näha situatsiooni uue nurga alt. Emotsionaalne toetamine toimib seega anonüümse telefonivestluse kaudu, osutades vältimatut psühholoogilist abi. Paljud abivajajad, kes usaldustelefonile helistavad, ei ole mingil põhjustel pöördunud psühhiaatri või psühholoogi

poole. Põhjused on erinevad, alates näiteks elukohast, mis võib üsna linna- või keskuskauge olla; inimesel võib puududa teave abi saamise võimaluste kohta; tõrke taga on varasem ebameeldiv kogemus või ei soovi ta läheneda oma probleemile meditsiiniasutuse kaudu. Usaldustelefon selleks ongi, et anda inimesele abi neutraalsel, mitte meditsiinilisel tasandil. Usaldustelefoni töö põhimõte on professionaalsus, tolerantsus, suveräänsus, anonüümsus, sihipärasus, intellektuaalsus, neutraalsus, abi tasuta osutamine ja avatus koostööks. Usaldustelefonil töötavad vabatahtlikud, keda nimetatakse telforiteks. Töö usaldustelefoni telforina kujutab endast kriisiseisundis inimestega rääkimist ja nende ärakuulamist ilma igasuguste tingimuste seadmiseta, hukkamõistuta. Vabatahtlik, kes suudab kriisiseisundis inimesi nii-öelda taas jalule tõsta, peab olema vestluskaaslasele vastuvõetav (aktsepteeritav), mõistetav, tähelepanelik, kaastundlik. Hädasolija vastu loomuliku kaastunde hoidmiseks peab telfor säilitama erapooletu kõrvalseisja hoiaku, mis võimaldab tal vältida emotsionaalseid otsuseid. Vabatahtlik on lihtsalt hea abivalmis inimene, kes mõistab hättasattunud või elu hammasrataste vahele jäänud ligimest ja tahab teda omakasupüüdmatult aidata. "Elu on võimalus. Igal hetkel võib uuesti alustada. Täida oma süda headusega ja head asjad leiavad ise

tee sinu juurde. Ainuke inimene, keda sa terves maailmas muuta saad, oled sina ise. Kui sa käitud ja mõtled täna nii nagu eile, siis on ju patt soovida, et homme oleksid tulemused tänastest erinevad." Usaldustelefoni teenust toimib Eestis eelmise sajandi 80ndate lõpust ja tookord toimus süsteem maakonniti ja eraldi telefoninumbritega. Aastast 2000 toimib süsteem üleriigilise, kasutusel on usaldustelefoni lühinumber 126. Pärnumaal alustas 126 tegutsemist 1986. aastal ja oli Tallinna järel teine avatud usaldustelefon. Esimesed kümme tegevusaastat oli usaldustelefon ka linna eelarves. Loodud süsteem on kogu maailmas unikaalne, sest heategevuse nimel teevad koostööd kolm erinevat sektorit: Eesti riik (sotsiaalministeerium), äriühing (AS Eesti Telefon) ja mittetulundusühing (Assotsiatsioon Usaldus). Lühinumbri 126 projekt on rajatud teaduslik-metoodilistele alustele ning töötab rahvusvahelise vältimatut psühholoogilise abi föderatsiooni IFOTES eetikanormidele tuginedes. 2005. aastast on Pärnumaa usaldustelefoni telforid endale hea kodu leidnud Raeküla Vanakooli Keskuses, kus saadakse kokku vähemalt kord kuus, et jagada vastastikku infot. Usalduskõnedele vastajate koolitamine toimub regulaarselt ja raha selleks saadakse projektide kaudu. Koolitusel esinevad oma ala professionaalid ja kuna vabatahtlikud on ise aktiivsed enesetäiendajad.

Foto Hedda Peet

Kohanemise vaevad...

Kersti Nõupuu, Pärnu Raeküla lasteaia direktor

Iga algav õppeaasta on lasteaiale rõõmu pakkuv - õpetajad kohtuvad taas oma rühma lastega, et ühiselt jätkata põnevat lasteaia teed. Ootusärevam on aga algav õppeaasta lastevanematele, kelle lapsed alles alustavad lasteaia eluga tutvumist. See periood on nii lastele kui ka nende vanematele emotsionaalselt väga raske. Laps, kes on 1,5-2 aastat turvaliselt olnud vaid ema-isa hoole all, tuleb järsku usaldada võõraste keskkonda, kus kõik on uus: ümbrus, inimesed, harjumused, tavad. Teame täiskasvanutena oma kogemustest, kui raske on sulanduda uude kollektiivi ja sellega kohaneda. Seda raskem ja aeganõudvam on see väikelastele. Jagaksin siinkohal lastevanematele mõningaid nõuandeid, kuidas last ette valmistada lasteaia tulekuks. -Tutvuge varakult lasteaiaiga. Jalutage temaga lasteaia ümbruses, rääkige lapsele, kus ta hakkab

käima. Külastage lasteaia hooviala, mängige koos lasteaia lastega. -Planeerige harjutamisperioodiks aega. Lapse esimesed iseseisvad päevad lasteaias peaksid olema lühikesed. Liikuge samm-sammult eesmärgi poole, konsulteerides pidevalt õpetajaga. -Tutvuge eelnevalt lasteaia päevakavaga. Võimalusel püüdke see ühildada lapse koduse päevaplaaniga. Harjutamine võiks olla esimestel nädalatel võimalikult järjepidev. Lapsel tekib harjumus ja teadmine lasteaias käimise kohta. -Haigestumine kohanemisperioodil. Lapsed on sellel ajal väga vastuvõtlikud erinevatele viirustele. Ravige laps terveks ja jätkake harjutamist. -Usaldage õpetajaid. Meie asutuse pedagoogid on professionaalid ja teevad kõik selle nimel, et lapsel oleks turvaline ja hea olla. Meeldivat koostööd Raeküla lasteaiaiga!

Koolituskeskus ja huvikool pakuvad tegevust

Kristi Kesamaa,
koolitusjuht

Nii Raeküla linnaosa lapsed kui ka noored teistest Pärnu linnaosadest ja maakonnast on oodatud Raeküla Vanakooli Keskuse (RKV) huviringidesse

õppima ja noortekeskusesse aega veetma. Teist aastat saab keskuses õppida inglise keelt läbi mängu ja tegutsemas on kolm gruppi erinevas vanuses lapsi. Kõige nooremad keelehuvilised on alles 4aastased. Õpetaja Imby-Ly kasutatavad meetodid pärinevad tema kodumaalt Ameerikast. Lisaks tegutseb inglise keele klubi lastele alates 11. aastast ja noortele. Tegevus keeleklubis käib ainult inglise keeles. Klubis osalemine toetab õpinguid koolis, kuna hinnanguid ei anta ja tegevused on meeleolukad ning lõbusad. Viibimine klubi aktiivses keelekeskkonnas sisendab võõrkeelse rääkimise kindlust. Lapsevanemad koos lastega saavad nüüd harrastada lihtsamaid käelisi tegevusi. Meisterdamine avardab

ja arendab loovust. Käeline tegevus aitab kaasa kõne arengule ning koos toimetades kasvab lapse ja vanema hingeline side, lähedus. Pilliõpe on pälvitud lapsevanemate heakskiidu just seetõttu, et muusikaga on tegelema oodatud kõik huvilised - nii algajad kui ka taasalustajad. Samuti on teretulnud täiskasvanud muusikahuvilised. Pilli- ja solistiõpe toimub individuaaltundidena ning õppijale paindliku graafiku alusel. On võimalik õppida kitarril, basskitarril, klaveril, akordionil, löökpile ja laulmist solistiõppes. RVK koolituskeskus on vanemate erilist tähelepanu pälvitud just seepärast, et pole määrav, kas tegemist on algaja, taasalustaja, lapse või täiskasvanuga. Keskuse kogenud õpetajad on veendunud, et kunagi

pole hilja alustada. Huviringide lastel ja noortel on palju võimalusi esineda erinevatel üritustel, osaleda suvistes muusika- ja tantsulaagrites ning koolivaheaegadel tegutses külakoolis. Huvikooli lastele on laagrites osalemine osalustasuta! Kõik, kes on huvitatud keskuses pakutavatest tegevustest, on oodatud kohtuma õpetajatega. Esimene kohtumine (tund) on nii koolituskeskuse koolitustest kui huvitegevustest huvitatuile alati tasuta. Usune, et see on hea võimalus nii õpilastele kui vanematele tutvuda keskuse ruumide, õpetajate ning õpetamise meetoditega.

Head lapsed ja lapsevanemad! Olete alati oodatud Raeküla Vanakooli Keskusesse!

Lapsevanemad kirjutavad

Rene Järvmägi, Kertu-Liisi isa

Kertu-Liisile meeldib väga Raeküla Vanakooli Keskuses pakutav inglise keele õpe läbi mängu. Tänu sellele on ta omandanud palju uusi sõnu ja muutunud on ka tema inglisekeelne väljendusoskus. Õpetaja Imby-Ly on väga lahke ja heasüdamlik ning hästi abivalmis õpetaja. Huvitavad on ka tunnis mängitavad mängud, mis enamasti lõpevad hästi magusate auhindadega. Eelmisel aastal oli tore jõulude eel küpsetada ja kaunistada omaenda piparkooki ja vägevi oli ka õpetaja Imby-Ly piparkoogimajake. Tänu mängulisele õppele on tütrel täna koolis kergem. Kui lapsel on huvi ja tal meeldib - siis on ka vanemad rahul.

Kai Laasma, Karl - Eriku ema

Karl-Erikul on käsil teine õppeaasta kitarrilõppes õpetaja Maria-Kristiina juhendamisel. Enne huvialaringi astumist ei olnud tal kokkupuudet kitarrimänguga. Õppetund toimub kord nädalas 45 minutit. Tundide arvu ja aega saab ise valida, mis on vägagi oluline koolilapse päevakava korraldamisel. Lisaks korraldatakse lastele toredaid üritusi, kus on võimalus oma õpitud teistega jagada. Kõige vahvam sündmus on muidugi pillimängulaste suvelaager, mis sellel aastal toimus ülimalt toredas talus Pärnumaal. Hea, mõnus ja kodune õhkkond selles majas tekitab lastes tunde, et kuulutakse ühtsesse perre. Ühtekuuluvus lisab huvi ja tahet pillimängu vastu. Lapsevanemana olen valikuga väga rahul ning peamine - lisaks toredale seltsielule on pillimäng saanud selgeks ja kitarrilood kõlavaks.

Huvikooli õpetajad-juhendajad

Kunstiõpetaja **Erle Tamme** on lõpetanud 1995. a Kiviõli kunstide kooli. Taaskasutuskunsti on ta harrastanud viis aastat, neist viimased kolm aastat on aktiivselt kaasa löönud RVK huviringides ja lastelaagrites lapsi õpetades. Lisaks on ta juhendanud täiskasvanute maalimise ja joonistamise kursusi. Tema esimene autorinäitus oli Raeküla Vanakooli Keskuses 2009. aastal.

Inglise keele õpetaja **Imby-Ly Tasane** lõpetas 1993. aastal Portland State University Oregonis USA-s. RVK koolituskeskuses tegutseb treenerina alates 2008. aastast, lisaks on ta keskuse rahvusvaheliste projektide assistent.

Kitarril- ja klaveriõpetaja **Maria-Kristiina Kontus** lõpetas tänavu kevadel Tallinna Ülikooli Kasvatusteaduste Instituudi andragoogika erialal ning 1988. aastal Pärnu muusikakooli. Viieaastase õpetajakarjääri jooksul on tema õpilaste hulgas olnud nii viie- kui 85aastane õppur.

Legendaarse ansambli Apelsin artist **Boris Leppsoo**, kes õpetab löökpile, on lõpetanud Georg Otsa nim. Tallinna Muusikakooli löökpillide ja lastemuusikakooli solfedžoõpetaja ning isetegevusliku puhkpilliorkestri dirigendi erialal.

fotod Kristi Kesamaa

Raeküla Vanakooli Keskuse kultuurikalender

www.raekylavanakool.ee

13.11.10 kell 15:00 Põhja-Atlandi nädala kontsert „Eesti-Island“ . Islandi vanem ja uuem muusik, Audur Hafsteinsdóttir, trio Nordica viuldaja, Tallinna 21. Keskkooli tantsijad Islandi tantsudega Islandi rahvariites, noorte meeste folklooriansambel Viisuke- TASUTA (korraldab RVK)

20.11.10 kell 15:00 Ukraina helilooja-luuletaja A.Bilaš sünniaastapäeva tähistamine - TASUTA (korraldab Pärnu Ukraina selts)

20.11 – 27.11.10 Raeküla Hea Kodaniku nädal – tegevused RVKs, koolis ja lasteaia (korraldab Raeküla koostöökolmik)

26.11.10 kell 18:00 stiliseeritud minidisko kuni 13aastastele – pääse 25 kr (korraldavad RVK ANK & MTÜ Vanakooli Noored)

27.11 – 31.12.12 heategevusloterii Pärnumaa kasuperede toetuseks (korraldab Pärnu Y-klubi)

27.11.10 kell 15:00 I advendi tähistamine - II Pärnumaa pereansamblite festival „Peretuur 2010“ kontsert – pääse 10 kr (Pärnumaa kasuperede toetuseks) – korraldab Raeküla koostöökolmik

4.12.10 kell 15:00 II advendi kontsert – segakoor Kungla, Raeküla lasteaia mudilased, Pärnumaa mandoliiniorkester – pääse 10 kr (Pärnumaa kasuperede toetuseks) – korraldavad RVK & Pärnu Y-klubi

11.12.10 kell 15:00 III advendi kontsert – käsikellade ansambel Agapella ja Sõbrad – pääse 10 kr (Pärnumaa kasuperede toetuseks) – korraldavad RVK & Pärnu Y-klubi

18.12.10 kell 15:00 IV advendi kontsert (NB! Esinejatega läbirääkimised alles käivad) – pääse 10 kr (Pärnumaa kasuperede toetuseks) – korraldavad RVK & Pärnu Y-klubi

24.12.10 kell 12:00 jõulukontsert Raekülas – Raeküla gospelkoor ja sõbrad – TASUTA (korraldab RVK)

30.12.10 kell 18:00 stiliseeritud aastavahetuse minidisko kuni 13 aastastele – pääse 25 kr (korraldavad RVK ANK & MTÜ Vanakooli Noored)

31.12.10 kell 23:00 aastavahetuspidu Raekülas – pääse 25 kr / 50 kr ,alates 15.12.2010 pääse 35 kr / 75 kr (korraldab RVK & MTÜ Vanakooli Noored)

8.01.11 kell 15:00 slaavi jõulud – TASUTA (korraldab Pärnu Ukraina selts)

15.01.11 kell 15:00 taliharjapäev Raekülas – eakate folklooripäev – TASUTA (korraldab folklooriselts Kaasike)

28.01.11 kell 18:00 minidisko kuni 13-aastastele – pääse 25 kr (korraldavad RVK ANK & MTÜ Vanakooli Noored)

19.02.11 kell 15:00 Eesti Vabariigi SÜNNIPÄEVAKONTSERT – TASUTA

28.01.11 kell 18:00 minidisko kuni 13 aastastele – pääse 25 kr (korraldavad RVK ANK & MTÜ Vanakooli Noored)

Näitused:

14.08.10 – 5.11.10 Mikk Pärnits näitus „Psühh“ (fuajees)

08.11.10 – 02.01.11 Fred Jüssi fotonäitus „Island“ (fuajees)

30.10.10 – 02.01.11 M. Eriste loodusmaalide näitus (aulas)

Piia Karro,
keskuse
arendusspetsialist

Vanakooli keskuse tegemised

Arengukava töörühm palub abi

Kodanikuühiskonna Sihtkapital toel valmistatakse ette Raeküla Vanakooli Keskuse arengukava. Seni on kava koostamise kaasatud vaid Raeküla seltsi ja koostöökolmiku - keskuse, kooli, lasteaia liikmeid -, sama ajal peame väga oluliseks saada keskuse tegemiste kavandamiseks rohkem soovitusi linnaosade elanikelt ja organisatsioonidelt. Keskus pöördubki nüüd, head linnaosa elanikud ja ettevõtjad, teie poole abipalvega. Teie vastused alljärgnevale küsimustele on oodatud hiljemalt 15. detsembriks meili-aadressil piia@raekylavanakool.ee või paberil keskuse postkasti (Lembitu 1) alljärgnevale küsimustele: **Miks on Raekülas hea elada/ettevõtja olla? Mis vajaks muutmist Raeküla linnaos? Milline on minu unistuste Raeküla?** Palume lisada ka oma kontaktid, et saaksime tulevikuski arengukava koostamisse ja avalikustamisse teid kaasata. Kõigi vastanute vahel loosime välja raamatupoe kinkekaardid. Täname juba ette kõiki, kes meie üleskutsule reageerivad.

Koostöökolmik valmistub Raeküla Hea Kodaniku nädalaks

Raeküla koostöökolmik – keskus, kool ja lasteaed – valmistub tähistama teist Raeküla Hea Kodaniku nädalat. Ettevalmistused käivituvad juba augustis, kui partnerite esindajad ühisel tuueks hooajaks ettevalmistusi tegid. 1.novembri istungil täpsustas koostöökogu tegutsemiskava ja otsustas, et selle aasta Raeküla Hea Kodaniku nädal toimub 20. – 27.novembrini. Nädalasse mahuvad mitmed ühised ettevõtmised nii koolilastele, lasteaia mudilastele kui keskuses tegutsevate huvigruppide esindajatele. Kavas on mängu- ja tantsuhommikud, taaskasutuse töötoad, karnevalid ja palju muud. Praktilise iseloomuga ettevõtmisena on kavas raamatulaat, kuhu saavad oma üleligseid raamatuid ostma-müüma vahetama tulla kõik huvilised Raekülast, andke vaid oma soovist teada piia@raekylavanakool.ee. Ülevaate kavandavatest ettevõtmistest annavad kõigi kolme osapoole koduleheküljed: www.raekylavanakool.ee, www.raekylainfo.ee, www.raekylakool.ee

Peretuur ootab ansambleid

Ettevalmistamisel on teine pereansamblite päev „Peretuur 2010“, kuhu on oodatud lauluhuvilised nii lähedalt kui kaugel. Registreerumise tähtaeg on 22.november, osalemisreeglitega saab tutvuda vanakooli keskuse kodulehel www.raekylavanakool.ee Lisaks tavakohasele kontserdile on tänava plaanis luua kontserdikülastajatele võimalus osa võtta erinevatest töötabadest. Kingitustelaua on välja pannud Raeküla koostöökolmiku liikmed – keskus, kool ja lasteaed. Mullu toimunud esimesel peretuuril osutus publiku lemmikuks ja ühtlasi „Peretuur 2009“ võitjaks perekond Tamm - pereisa Tõnis ja pojad Taavi ja Tauno – Uulust.

Advendi-jajõulukontserdid

„Peretuur 2010“ kontsert avab ühtlasi ka heategevusliku iseloomuga advendikontsertide sarja, kus lavale astuvad Pärnumaal ja kaugemalgi tuntust kogunud isetegevuslased ja professionaalsed esinejad. Keskuse väga hea akustikaga saalis on huvilistel võimalik advendilauapäeval kell 15 kuulata segakoor Kunglat, Pärnumaa mandoliinide ansambli, käsikellade ansambli Agapella ja paljusid teisi. Tänavused advendikontserdid alates peretuurist, on tasuta. Pilet maksab 10 krooni. Kogutud rahaga toetatakse Pärnumaa kasuperede ühendust. Lisaks igalauapäevastele advendikontsertidele toimub Raeküla gospelkoori eestvedamisel 24.detsembri keskpäeval keskuse saalis jõulukontsert. Kogu advendi- ja jõuluaja on lahketel inimestel võimalus head teha. Nimelt korraldab juba teist aastat järjest Pärnu Y-klubi heategevusloterii, mille tuluga toetatakse samuti Pärnumaa kasuperedes elavaid lapsi. Eelmisel aastal said Pärnumaa kasupered loteriist laekunud 500 krooni eest korraldada lastele perepäeva talvise Jõulumäe spordikeskuses

Piduküllane aastavahetus

Kombe kohaselt avab keskus aastavahetuspeoks 31.detsembri õhtul tund aega enne keskööd, et tantsuhimulised raekülalased saaksid koos 2011. aastat vastu võtta. Pidulisi ootab nii elav kui plaadimuusika korrage kahes saalis. Avatud on ka baar. Aastavahetuspidu on pääsmega: eelmüügist kuni 15. detsembriini maksab pilet 50 ja soodushinnaga õpilastele ning üle 70 aastastele 25 krooni, kohapeal tuleb piletist eest välja käia kas 75 või 35 krooni. Registreerumine ja pääsmete müük liivi@raekylavanakool.ee Need aga, kes tantsust ei hooli, võiksid veidi enne keskööd keskuse ja kooli vahelisele platsile jalutada, et seada üheskoos turvaliselt üles ilutulestik, mis uue aasta saabudes taevasse pillutatakse.

Koolilapsed on oodatud tantsima

Keskuses tegutsev noorteaktiiv on alates 2008. aastast korraldanud erinevas vanuses raekülalastele ja külalistele mitmesuguseid muusikalisi ettevõtmisi, nagu tantsuõhtud keskealistele, kontsertsinemised noortebändidele. Selle sügis-talvise hooaja uuenduseks on, et iga kuu viimasel reedel on põhikooli õpilased (kuni 13aastased) oodatud peeglisali minidiskole. Järgmine disko toimub 26. novembril algusega kell 18. Tegemist on kadripäeva-nädalaga, seepärast on keskus välja pannud eriauhinnad just nimelt parimate kostüümidega tantsuõpradele. Detsembris kutsub keskuse noorteaktiiv Raeküla noori aastavahetuse minidiskole erandina neljapäeval, 30. detsembril algusega kell 18. Eriauhinnad vahvaimates päkapükostüümides tantsijatele! Jaanuarist jätkuvad minidiskod tavakohaselt iga kuu viimasel reedel. Diskoõhtud on tasuta: üksikpääse maksab 25 krooni ja 10liikmelise grupi korral saab iga osaleja allahindlust 5 krooni. Avatud on puhvet.

foto Ene Laidvee

Raeküla lasteaia ettevõtmised lähikuudel

Ene Laidvee, õppealajuhataja

Novembrikuus tähistame traditsiooniliselt mardi- ja kadripäeva. Kõige vanemad lapsed on kostümeeritud vastavalt Martideks või Kadrideks. Koos muusikaõpetaja Diane Paniga tutvustavad nad noorematele lasteaiaaaslastele mardi- ja kadripäeva kombeid laulude ja tantsudega.

Samuti toimuvad novembri teisel nädalal iga-aastased rühmade isadepäevapeod.

Koos Raeküla Kooli ja Vanakooli Keskusega osaleb ka meie lasteaed novembris toimuvatel Raeküla Hea Kodaniku Nädala üritustel.

Jõuluuag algab lasteaia esmaspäevaste advendihommikutega saalis. Õpetajad jutustavad lastele kauneid jõululugusid. 17- 22. detsembrini toimuvad rühmade jõulupeod. Jõuluaja lõpetab 6. jaanuaril kolmekuningapäev, mil laulude saatel viiakse välja kuusepuu.

31.01. - 04.02. tähistame lasteaia 45. sünnipäeva.

16.02. korraldame koos Mai lasteaia lastega rahvamängude hommiku Raeküla Vanakooli Keskuses

Kooli aastalõpu ettevõtmised

Agita Keerd, õppealajuhataja

Aasta viimane kooliveerand on vist alati kõige kiirem ja kõige mõnusam, sest elame ja tegutseme jõulude ootel. Enne jõule on aga veel palju huvitavat.

17. novembril toimub ülekoolline solistide konkurss, kus osalevad meie vanad ja uued „staarid“ õpetajate Tiit Künnapase ja Sirle Siku juhendamisel.

Novembris tähistame rahvakalendri tähtpäevigi – kuu alguse poole jooksevad koolis ringi 4.a klassi mardisandid, kuid juba 25. novembril kutsuvad külla 2.a klassi kadrid. Oleme põnevil!

Detsembris toimuvad traditsioonilised õpilaste jõulutöötoad. 11. detsembril osalevad kooli väiksemad oma töödega Kaubamajaka jõululaadal „Jäärmark“, kus löövad kaasa kaks minifirmat: 8.klassi Paelapoisid oma toodanguga - paelad ja käevõrud - ning ka 9.klassi Uksevarvas oma originaalsete varbasoojendustega.

Laadale järgneval nädalal toimub koolis jõululoterii. Meie õpilased on teadagi suured teatrituhvilised – sellega tegeldakse nii ise, õpetaja Sirje Raudsiku juhendamisel kui vaadatakse ka professionaalseid tegijaid. Sedakorda on õppureis huvi äratanud etendus „Timbu - Limbu“, mida vaatame klassiti nii Endlas kui ka kontserdimajas. Tutvutakse ka teatrimajaga ja istutatakse pidulauda.

Kogu veerandi vältel toimub aktiivne valmistumine jõulukontsertideks, mis toimuvad Raeküla Vanakooli Keskuses: 16. detsembril kell 16 4.a ja 4.b klass, 20. detsembril kell 17 1.a ja 1.b klass, 21. detsembril kell 17 2.a ja 2.b klass, 22. detsembril kell 17 3.a ja 3.b klass.

Austatud vanemad ja vanavanemad, olete palutud kontserdile! Pole ju jõuludeks paremat kingitust, kui oma lapse või lapselapse esinemine. Etteruttavalt ka tähtis informatsioon jaanuariks: 29. jaanuaril toimub koolis traditsiooniline perepäev sügisel kooli tulevatele lastele. Samal ajal, kui lastevanematele tutvustame kooli, tulevasi õpetajaid, jagame teavet kooliks valmistumise kohta, saavad lapsed juhendajate käe all meisterdada ning mängida.

Advendi üritused Rütli platsil

Pühapäev, 28. november
I ADVENT: KELL 16
Jõuluvanade kokkutulek koos
advenditule jagamisega

Pühapäev, 5. detsember
II ADVENT: kell 13-15 esinevad
Pärnu avatud kultuurikeskuste
taidlusrühmad

Pühapäev, 12. detsember
III ADVENT: kell 13-15 esinevad
Pärnu huvikoolide kollektiivid

Pühapäev, 19. detsember
IV ADVENT: kell 13-15 esinevad
Pärnu huvikoolide kollektiivid
Talve tervitamine Vallikäärus

Teisipäev, 21. detsember
kell 18 TOOMAPÄEVA TULE-
JA TANTSUETENDUS,
jõulurahu väljakuulutamise

Advendiaja üksikasjaliku kava
leiab Pärnu linna kodulehelt
www.parnu.ee

Valter
Parve

Mida kinkida?

Kõigepealt – mida endale mõeldud kingikotti panna või sinna sisse soovida? Eks see ole iga inimese puhul erinev, aga arvatavasti paljud meist vajavad meelerahu, tasakaalu, kindlustunnet. Elutempo on nii kõrgeks krutitud, et ei jätku aega ei iseenda ega teiste jaoks. Alles see oli, kui algas kool, kuid nüüd juba esimene veerand läbi ja varsti jõuludki käes. Kogu aeg on midagi teha, midagi on pooleli või ootab oma järke - see enese pidev piitsutamine on üsna kurnav, see ei lase elust rõõmu

tunda. Seega – kingitus iseendale võiks olla enese priiks võtmise päevaks, kaheks, nädalaks – kuidas asjaolud lubavad. Ka üks tund aega enese jaoks on suur väärtus. Mida selle kingitusega peale hakata? Jaga seda, kingi killuke edasi! Kellele kinkida? Pärnis mitu inimest (su endised töökaaslased) mõtlevad su peale – kuidas sul ja su perel läheb. Isegi ülemus olevat huvi tundnud. Suguvõsa jälleägemised on harvemaks jäänud, varasem hoog oleks nagu maha käinud ja noorem põlvkond hakkab võõraks jääma. Juba mitu aastat ei käi sa enam oma laulukooris või tantsurühmas, aga nad tunnevad sinust puudust. Said eelmises elukohas oma naabritega ülihästi läbi – see klapp väärab hoidmist! Klassi kokkutulekud küll toimuvad, kuid viis aastat vahet pidada on liiga pikk aeg, eriti kui oled juba üle neljakümne viie. Sinu lapsed eelmisest kooselust küsivad aeg-ajalt isa järele, tõi

küll - viimasel ajal üha harvemini. Ühega palati- või reisikaaslastest tekkis eriti usalduslik suhe ja vahetasite aadresse, aga sinnapaika on see jäänud. Kõigepealt aga muidugi su oma lähisugulased, kes mööda ilma laiali... Kuidas kinkida? Osa enesele kingitud ajast saadki sedamoodi sulle oluliste inimestele edasi jagada, et teed neist ajakildudest pakikesed ja seod ümber paelad, mille tähendused võiksid olla näiteks järgmised: siiras huvi ja ka uudishimu; mäletamine ja mälestused; üksindus; osavõtlikkus ja toetus; soov heastada kunagist ülekohut; solidaarsus; edasikestvad tunded ja läheduse igatsus; tänulikkus; seiklusevajadus; austus ja lugupidamine; vastamata kirjade võlg; vajadus ülekeevata rõõmu jagada; kokkukuuluvustunne; armastus. Oled ise jõuluvana ja su kingikott sai päris täis.

Esimene reklaam Raeküla Sõnumites on Raeküla elanikele ja Raekülas tegutsevatele firmadele tasuta

pidu. Planet.ee
laneedi parim pidu
www.pidu.planet.ee

Tegutseme
Pärnus ja Pärnumaal

5142046 & 5265366

Üritused
Telkide rent
Helitehnika
Valgustehnika
Bänd, Taidlus
& õhtujuht
Lisaks
Haljastus
Transport

MP Teenused OÜ
Foto-, filmi- ja reklaamiteenus.
www.seinakell.ee
Tel 5620 4602

Kalevi Autoäri
OÜ Marend
Riia mnt 251, Pärnu
Tel 502 1086
Avatud: E-R 9-18, L 10-15
Porimatid
XENON tuled
Tuuningud
Logarid
Istmekatted
Aknaääred

RVK koolituskeskuse huvitegevused
lisainfo ja registreerimine 4440054, 55671766,
kristi@raekylavanakool.ee
huviringidega saab liituda jooksvalt!

Taaskasutuskunst mudilastele – uus!
lapsed koos vanematega on oodatud harrastama lihtsaid, loovaid ja arendavaid käelisi tegevusi.
mudilastel, kel julgust või vanust napib, on oodatud koosseis- issi või vanavanemaga.
tunnid toimuvad **esmaspäeviti kell 16.00** kord nädalas
osaleja panus - 150 kr/kuu (toetab Pärnu LV)

Taaskasutuskunst neidudele ja naistele – taasalustab!
õmblemine, mosaigistuudio, viltimine, pärlkunst, joonistamine
noored emad! võtke julgusti kaasa oma pisipõnnid - keskuses on hulgaliselt mänguasju ja kunstitarbeid ka lastele!
kohtutakse kord nädalas **neljapäeviti 18:00 – 19:30**
osaleja panus - 250 kr/kuu(toetab Pärnu LV)

Inglisekeele kõnekursus / jututuba – taasalustab!
vestlusringi oodatud huvilised, kes soovivad aktiivset keelekasutust.
suurepärase võimaluse neile, kellel on eest reis välismaale.
kursust juhendab I.L. Tasane, kelle emakeel on inglise keel.
kohtutakse kord nädalas **esmaspäeviti kell 11:00 – 12:30**
osaleja panus - 35 kr/ak tund

Tegutsevad huviringid
RVK pillistuudio: individuaalõpe - kitarr, basskitarr, klaver, löökpillid, kannel, akordion
RVK laulustuudio ja solistiõpe
RVK tantsustuudio 12 – 14aastased (**showtants**)
inglise keel läbi mängu - koolieelikud, 7-8aastased, 9-10aastased

Metall-, puit- ja kivipindade
puhastamine liivapritsiiga.
Tel 502 4580,
info@liivapritsi.ee
www.liivapritsi.ee
Cleanman OÜ

Raeküla vanaisade klubi
kutsub Raeküla vanas
koolimajas õppinuid ja
tänaaks vanaemaks-vanaisaks
saanuid
KOKKUTULEKULE,
laupäeval 4. detsembril 2010.a.
Kavas:
13:00 kokkutuleku avamine
13:15 vana koolihoonega ja
keskuse tegevustega tutvumine
15:00 II advendi kontsert
(pääse 10 kr - Pärnumaa kasu-
perede toetuseks)
Osalemisest teada anda: Eino-
Jüri Laarmann, tel 55530287

KUULUTUSED

Klassikaline massaaž – 5041839
Transporditeenus R, L, P
tel 5142046
Ehitustööd. Tel 5343 4649.
Mart Holm.
Maalritööd ja kujundus.
Tel 5805 2832. Annika.
Üldehitus, siseviimistlus ja
remonditööd. Tel 502 2086.
Õmblustööd ja riiete parandus.
Tel 58010690
Remondi-, siseviimistlus ja
üldkoristustööd, ka lumekoristus.
Tel 565 3709.
IT tööd, arvutite remont, hooldus
ja puhastamine, hind soodne.
Tel 58153434, dann9@hotmail.ee.

Kohvik Männi
Avatud iga päev kl 10-22
Söök ja jook igale maitsele
Seltskondlikud üritused ja
peielaud kuni 25 inimesele
ettetellimisel.
Asume Riia mnt 110B
Tel 443 7088

Kohvik Kännu
Avatud: E-N kl 10-20
R, L kl 10-21
P kl 10-20
Tule pea sünnipäev või muud
üritused Kännu Kohvikus!
Telli soe toit koju või kontorisse!
Kohaletoomine TASUTA.
Tel 442 9622, 527 7405.

KAUPLUS RAE
Avatud iga päev kl 8-22.
Müügil toidukaubad,
kulinaariatooted,
esmatarbekaubad, kodukeemia,
alkohol, tubakas.
Info tel 442 9040

RaeCafé
Avatud kl 9.30-19.00
Soe toit, päevapraad alates
35 kroonist, supid alates 17
kroonist.
Laudade ettetellimine, ürituste
korraldamine.
Riia mnt 116, Pärnu
Tel 445 6633.

ROMMI ÄRI
Toidukaubad, pagaritooted,
koduemia, esmatarbekaubad,
maistused, alkoholi- ja
tubakatooted.
Avatud: E-N kl 8-20
R kl 8-21
L kl 9-21
P kl 9-20
Merimetsa 102, sissepääs Hiie
tänavalt.
Telefon 443 7224.
Teid teenindavad Maret Ja Külli.

Bravo Burger Raekülas
Avatud E-P 24h
Burgerid, tortillad, kiired praed,
joogid.
Asukoht – Riia mnt rongijaama
vastas
Tel 444 0019

SAARE TOIDUPOOD
Avatud E-N kl 8-20
R kl 8-22
L kl 9-22
P kl 9-18
Tel 442 7470
Toidu- ja esmatarbekaubad,
koduemia, alkohol ja
tubakatooted.

Toimetaja: Silvi Kanošina,
ajaleht@raekylavanakool.ee
Kunstnik-kujundaja: Hedda Peet, heddale@hotmail.ee
Keeletoimetaja: Inga Mänd, wa.ff@hotmail.ee
Uudised: Enn Hallik, ajaleht@raekylavanakool.ee

Reklaam, kuulutused:
Maria-Kristiina Kontus, tel. 444 0054,
mariakristiina@raekylavanakool.ee
Trükkal: AS Pajo

Raeküla Sõnumid
Aadress: Lembitu 1, 80028 Pärnu
ajaleht@raekylavanakool.ee
Vastutav väljaandja: MTÜ Selts Raeküla
Piia Karro, tel. 444 0054, piia@raekylavanakool.ee